

Mál nr. 86/2026

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: (V1) og (V2)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs. Fasteignatrygging.

Nafn váttryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Gildissvið váttryggingar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 20. febrúar 2026.
2. Bréf V1 dags. 20. mars 2026 ásamt fylgiskjölum.
3. Bréf V2 dags. 24. mars 2026 ásamt fylgiskjölum.
4. Viðbótarathugasemdir M dags. 11. maí 2026.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 1. mars 2025 hafi rafmagn slegið út í hverfi M í um 15 til 20 mínútur. Þegar rafmagn hafi komið á aftur hafi komið högg á kerfið sem valdið hafi straumhlaupi í lyftu í húsi M og hafi hraðall lyftunnar skemmst við það. Viðgerð hafi tekið tvo daga. V1, þar sem X sé með ábyrgðartryggingu, hafi hafnað bótaskyldu á grundvelli þess að X eða starfsfólk þess hafi ekki sýnt af sér saknæma háttsemi. V2, þar sem M sé með fasteignatryggingu, hafi einnig hafnað bótaskyldu. Í málskoti kemur fram að enginn frá V1 eða V2 hafi komið á vettvang og skoðað aðstæður. Þá hafi verið fallist á bótaskyldu í öðrum tilvikum þar sem rafmagnsleysi hafi leitt til tjóns. Er þá tekið fram að lyftan hafi verið í fullkomnu lagi fyrir rafmagnsleysið. X beri að tryggja stöðugt rafmagn til heimila og lágmarka skaða komi högg á rafkerfið.

Í bréfi V1 kemur fram að bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X hafi verið hafnað þar sem ekki væri sýnt fram á að tjón á fasteign M yrði rakið til saknæmrar eða ólögmætrar háttsemi X, starfsfólks þess eða annarra atvika sem X bæri ábyrgð vegna. Sönnunarbyrði þess að svo hafi verið hvíli á M en X beri ekki hlutlæga ábyrgð á tjóni sem upp kunni að koma. Við vinnslu málsins hafi V1 leitað eftir upplýsingum frá X sem hafi lýst atvikum svo að upp hafi komið ófyrirséð háspennubíllun í háspennustreng. Hefðbundnu verklagi hafi verið fylgt við áhleyplingu rafmagns að nýju og hafi engin mistök átt sér stað við spennusetningu eftir útsláttinn. Ekkert bendi til þess að áhleypling hafi valdið spennufalli sem leitt hafi til þess að högg kom á kerfið. Samkvæmt X sé það þá þekkt vandamál að stýringar í lyftum þoli ekki spennuflökt. Búnaður notenda eigi að þola straumrof en þoli hann það ekki sé það á ábyrgð notenda að gera ráðstafanir varðandi varaafli. Vísar V1 þá til reglugerðar nr. 297/2006 máli sínu til frekari stuðnings.

Í bréfi V2 til nefndarinnar kemur fram að M sé vissulega með fasteignatryggingu hjá V2. Sú váttrygging sé nokkuð víðtæk en taki þó ekki til tjónsatvika eins og hér um ræði. Þess utan hafi ekki verið gerð eiginleg krafa í fasteignatrygginguna vegna tjónsins. Fer V2 fram á úrskurð nefndarinnar um að það beri ekki bótaskyldu í málinu.

Álit.

Óumdeilt er í málinu að rafmagnslaust varð í hverfi M hinn 1. mars 2025 vegna bilunar í dreifikerfi X og að tjón varð á hraðals lyftu í fasteign M þegar rafmagn var hleypt á að nýju. Ágreiningur málsins lýtur annars vegar að því hvort skilyrði bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X hjá V1 séu uppfyllt og hins vegar hvort tjónið falli undir fasteignatryggingu M hjá V2.

Hvað varðar mögulega bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X þá leiðir það af almennum sönnunarreglum skaðabótaréttar að það er M að sanna að umrætt tjón verði rakið til saknæmra athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X beri ábyrgð á. Þó að lyftan hafi verið í lagi fyrir umrætt atvik og að hraðall hennar hafi skemmst í tengslum við rafmagnstruflunina, nægir það eitt og sér ekki til að fella bótaskyldu á X samkvæmt almennum reglum skaðabótaréttar.

Af gögnum málsins verður ráðið að orsök rafmagnsleysisins hafi verið ófyrirséð bilun í háspennustreng og að við spennusetningu eftir útslátt hafi verið fylgt hefðbundnu verklagi. Engin gögn hafa verið lögð fram sem benda til þess að mistök hafi átt sér stað við meðferð eða spennusetningu kerfisins eða að X hafi að öðru leyti sýnt af sér vanrækslu við rekstur dreifikerfisins. Þá liggur ekki fyrir sérfræðilegt mat

eða önnur gögn sem sýna fram á að það spennuflökt sem varð hafi verið umfram það sem almennt má búast við þegar rafmagn fer af og á dreifikerfi. Verður því ekki talið að M hafi sýnt fram á að tjónið verði rakið til saknæmrar háttsemi sem X beri skaðabótaábyrgð á.

Að því er varðar kröfu M á hendur V2 liggur fyrir að M var með fasteignatryggingu hjá félaginu á tjónsdegi. Samkvæmt gögnum málsins hefur þó ekki verið sýnt fram á að umrætt tjón falli undir skilmála þeirrar vátryggingar. Að virtum málatilbúnaði aðila og fyrirliggjandi upplýsingum verður því heldur ekki fallist á að bótaskylda V2 sé fyrir hendi.

Samkvæmt framangreindu verða hvorki V1 né V2 talin bera bótaskyldu vegna hins umþrætta tjóns.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

M á ekki rétt til bóta úr fasteignatryggingu sinni hjá V.

Reykjavík, 2. júní 2026.

rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Lilja Ragnarsdóttir